Śledztwo w sprawie katastrofy statku „Tczew"

Wydanie A B C

Cena 10 gr.

DZIENNIK POLSKI

WYCHODZI RANO

Rok IV.	Prenumerata z dostawą . . 2·75	Lwów, sobota 10 grudnia 1938 r.	Codziennie korespondencje z prowincji	Nr. 340

„Giovinezza" rozlega się na ulicach Tunisu

Tunis, 9. 12. (PAT). Wczoraj przed południem doszło do nowych demonstracyj, skierowanych przeciw irredentystom włoskim. Grupa młodych ludzi, przeważnie Korsykan, usiłowała przejść pochodem przez główne ulice miasta. Policja rozprószyła manifestantów.

Wkrótce po tym zebrał się tłum, liczący kilkuset Włochów, śpiewając „Giovinezzę". Dokonano kilkudziesięciu aresztowań.

M. in. zatrzymano prezesa tow. sportowego „Italia" Ubaldo Reya i przewodniczącego tow. b. kombatantów włoskich w Tunisie.

Rzym, 9. 12. (PAT). Agencja Stefani donosi, iż we wszystkich większych ośrodkach we Włoszech odbywały się manifestacje, w których brali udział studenci i ludność. Celem tych manifestacyj było zaprotestowanie przeciwko demonstracjom antywłoskim w Tunisie i na Korsyce. Konsulaty francuskie były otoczone przez silne kordony policji, które nie dopuszczały do nich manifestantów.

Królowa Jugosłowiańska w Anglii

Londyn, 9. 12. (PAT). Królowa Maria jugosłowiańska przybyła do Dowru o godz. 13 min. 45.

Mimo votum zaufania niewyjaśniona sytuacja rządu Spaaka

Bruksela, 9. 12. (PAT). Premier Spaak, któremu Izba Deputowanych wyraziła votum zaufania, jeszcze nie powziął ostatecznej decyzji co do swych dalszych zamiarów.

Wczoraj po południu krążyły pogłoski, głoszące o nieuniknionej dymisji rządu.

Po zakończeniu obrad Rady Ministrów, wieczorem wydano jednak komunikat, iż następne posiedzenie rządu odbędzie się w piątek. W czasie tym zaszedł nowy fakt, który niewątpliwie nie pozostanie bez wpływu na stanowisko premiera. Delegacja deputowanych socjalistycznych i syndykalistów nalegała, by Spaak pozostał u władzy. Premier oświadczył przedstawicielom prasy, iż przed parlamentem znajdują się obecnie ważne zagadnienia, a przede wszystkim budżet. Spaak dodał, iż prawdopodobnie dokona reorganizacji rządu, ofiarując dodatkowy portfel przedstawicielowi stronnictwa liberalnego, które nie jest dotychczas dostatecznie reprezentowane w gabinecie.

Dementi ambasady rumuńskiej

Warszawa, 9. 12. (PAT) Królewska ambasada Rumunii w Warszawie zaprzecza wiadomościom, które ostatnio pojawiły się w niektórych dziennikach o masowych aresztowaniach w Rumunii oraz o zwolnieniach oficerów z wojska rumuńskiego.

Min. Ribbentrop wyjechał z Paryża

Paryż, 9. 12. (PAT) Minister spr. zagr. von Ribbentrop opuścił wczoraj rano o godz. 9-tej Paryż wraz z małżonką. Niemiecki minister spr. zagr. wyjechał z Paryża z dworca, znajdującego się w pobliżu Pałacu Inwalidów.

Manifestacja studentów francuskich

Tuluza, 9. 12. (PAT) Wczoraj wieczorem studenci zorganizowali manifestacje, będącą odpowiedzią na antyfrancuskie demonstracje we Włoszech. Pochód studentów, który przeszedł przez miasto, usiłował przedostać się przed konsulat włoski, lecz został wstrzymany przez policję.

Władze powstańcze zwalniają zajęte okręty angielskie

Londyn, 9. 12. (PAT). Podsekretarz stanu Butler, odpowiadając na zapytanie Hendersona, oświadczył, iż według otrzymanych wiadomości władze z Burgos zwolniły dwa dalsze okręty, w sprawie których interweniował rząd brytyjski.

Butler dodał, iż ogółem władze brytyjskie interweniowały w sprawie 14 obcych okrętów, których ładunki były związane z interesami brytyjskimi. 11 z tych okrętów władze gen. Franco zwolniły, w sprawie trzech pozostających jeszcze w portach, znajdujących się pod władzą gen. Franco, w dalszym ciągu czynione są energiczne wystąpienia.

Pracownicy banków publicznych ofiarowali samolot Armii

Warszawa, 9. 12. (PAT). W dniu wczorajszym, siedmiotysięczna rzesza pracowników banków publicznych dokonała uroczyście ostatniego aktu swych dwuletnich wysiłków na rzecz Funduszu Obrony Narodowej.

Uroczystości rozpoczęły się przed gmachem Muzeum Narodowego, gdzie zgromadzili się przedstawiciele władz Banku Gospodarstwa Krajowego z prezesem gen. Góreckim itd.

Parotysięczny pochód ruszył do Belwederu, gdzie przedstawiciele Komitetu zrzeszeń pracowników bankowych dla zbiórki funduszów na obronę państwa złożyli w hołdzie wiązankę biało-czerwonych róż i srebrny wieniec laurowy.

Uczestnicy pochodu przeszli następnie na ulicę Klonową, gdzie zgromadzili się na dziedzińcu siedziby Marszałka Śmigłego-Rydza. Po chwili witany Hymnem Narodowym wyszedł do zgromadzonej rzeszy Naczelny Wódz i po przyjęciu meldunku o wynikach zbiórki od przewodniczącego Komitetu, w serdecznych słowach dziękował ofiarodawcom za ich wysiłki na rzecz wzmocnienia sił obronnych państwa.

Po burzliwym, manifestacyjnym pożegnaniu Marszałka Polski, pochód skierował się na Plac Unii, skąd uczestnicy zostali przewiezieni na lotnisko na Okęciu, na uroczysty akt przekazania lotnikom ufundowanego samolotu.

Dymisja Jezowa ze stanowiska komisarza spraw wewnętrznych

Moskwa, 9. 12. (PAT). Jezow, jak głosi komunikat oficjalny, został zwolniony na własną prośbę ze stanowiska ludowego komisarza spr. wewn., zatrzymując resort ludowego komisariatu transportu wodnego, stanowisko członka sekretariatu kontroli partyjnej oraz stanowisko kandydata na członka Politbiura.

Ludowym komisarzem spr. wewn. został mianowany Beria. Beria przez dłuższy czas zajmował stanowisko sekretarza c. k. komunistycznej partii Gruzii.

W dniu święta 21-ej rocznicy rewolucji Beria ukazał się na mauzoleum Lenina w uniformie komisarza bezpieczeństwa państwowego 1-ej rangi. Już wówczas powstało przypuszczenie, że Beria wkrótce zajmie stanowisko Jezowa. Wskazywał również na to fakt, że mniejwięcej od połowy br. nazwisko Jezowa było pomijane w czasie uroczystości urzędowych oraz przemilczane przez prasę.

Od 19 stycznia br., tj. od czasu utworzenia rządu ZSRR., zmieniło się 11 komisarzy z ogólnej liczby 29-ciu.

Uczony polski w Bukareszcie

Bukareszt, 9. 12. (PAT) Dzisiejsze pisma rumuńskie notują wiadomość o przybyciu do Rumunii uczonego polskiego prof. Zembrzuskiego z Warszawy, podkreślając, iż wykorzysta on swój pobyt dla nawiązania stosunków polsko-rumuńskich w dziedzinie medycyny.

Śp. Korwin-Szymanowska

Warszawa, 9. 12. (PAT) W dniu 7 bm zmarła w Warszawie, przeżyw szy 46 lat, wybitna śpiewaczka ś. p. Stanisława Korwin-Szymanowska, siostra wielkiego kompozytora ś. p. Karola Szymanowskiego.

Śmierć generalnego konsula RP. w katastrofie samochodowej

Lizbona, 9. 12. (PAT). Dnia 5 grudnia zmarł na skutek wypadku samochodowego generalny konsul honorowy R. P. w Porto p. Francisco Jose Ferreira de Lima. Zmarły piastował urząd konsula w Portugalii od szeregu lat. Odznaczony był orderem „Polonia Restituta". Dnia 6 b. m. odbył się pogrzeb zmarłego. W żałobnej uroczystości wziął udział poseł R. P. w Lizbonie, składając na grobie ś. p. p. de Lima wieńce w imieniu własnym i poselstwa polskiego w Lizbonie.

Kondolencje nuncjusza papieskiego

Nuncjusz apostolski ks. arcybiskup Cortesi nadesłał z Warszawy na ręce ks. Infułata Kajetanowicza, wikariusza kapitularnego obrz. orm. następującą depeszę:

Współczującym sercem biorę udział w żałobie kleru i wiernych obrządku ormiańskiego z powodu zgonu Najdostojniejszego Zwierzchnika Archidiecezji. (—) Nuncjusz Cortesi.

Spośród książąt Kościoła, dalszy przyjazd na pogrzeb śp. Arcybiskupa Teodorowicza zapowiedział biskup Podlasia ks. Przeździecki.

Zgon wynalazcy prochu bezdymnego

Waszyngton, 9. 12. (PAT) Zmarł Karol Edward Monroe, wynalazca prochu bezdymnego. Monroe liczył 89 lat.

Centralistyczna reorganizacja słowackich związków zawodowych

Bratysława, 8. 12. (PAT) W Bratysławie odbyło się posiedzenie przedstawicieli słowackich związków zawodowych, poświęcone sprawie reorganizacji tych związków i utworzenie ich wspólnej organizacji centralnej.

Postanowiono, że w Słowacji będzie istniało tylko 5 organizacyj zawodowych, mianowicie: powszechny związek robotników, związek pracowników komunikacyjnych, związek funkcjonariuszów państwowych i publicznych, związek funkcjonariuszów prywatnych oraz związek nauczycieli i profesorów.

Wszystkie te organizacje będą połączone w centralnym związku chrześcijańskich organizacyj zawodowych z siedzibą w Bratysławie. Organizacje te będą uważane za półoficjalne. Inne istniejące jeszcze związki zostaną w najbliższym czasie zlikwidowane.

—

Dyrektor litewskiej agencji telegraficznej z wizytą w PAT

Warszawa, 8. 12. (PAT) Dyrektor litewskiej Agencji Telegraficznej „Elta" Dajlide, złożył rano wizyty dyrektorowi naczelnemu PAT Mieczysławowi Obarskiemu, poczym zwiedził Polską Agencję Telegraficzną. Następnie dyrektor Dajlide złożył w Ministerstwie Spraw Zagranicznych wizyty min. Arciszewskiemu, dyr. Kobylańskiemu i naczelnikowi Skiwskiemu.

Po południu dyrektor naczelny PAT podejmował dyrektora Dajlide śniadaniem, w którym wzięli udział przedstawiciele poselstwa litewskiego, reprezentanci Wydziału prasowego MSZ, przedstawiciele prasy stołecznej oraz redakcji PAT. Podczas śniadania dyrektor PAT wygłosił przemówienie, w którym wyraził przekonanie, że przyjazd dyrektora Dajlide przyczyni się do pogłębienia współpracy między PAT'em i Eltą.

—

Z męczeńskich dni Karpatorusinów pod władzą Wołoszyna

Wstrząsające dowody czeskiego terroru w szpitalach Użhorodu i Munkaczewa

Rzym, 8. 12. (PAT) „Popolo d'Italia" donosi z Budapesztu, iż dziennikarze zagraniczni, którzy zwiedzali ostatnio szpitale w Użhorodzie i Munkaczewie, dokonali zdjęć fotograficznych, świadczących w sposób bezsporny o terrorze szerzonym przez rząd Wołoszyna w stosunku do ludności Rusi Podkarpackiej. Ofiarą terroru padł m. in. chłop niemiecki niejaki Franz Fischer, którego związano a następnie bito stemplami od karabinów, skatowanego i poranionego wydalono za granicę do Węgier.

Podobny terror zastosowano wobec Rusina Fedora Kolinica oraz jego żony z 4 dzieci, które musiano umieścić w szpitalu węgierskim.

Ponadto „Popolo d'Italia" donosi, że w Huszcie zainstalowała się oficjalne komunistyczna G.P.U., której funkcjonariusze terroryzują ludność. Tysiące osób, bezpodstawnie wyzutych z mienia i wydalonych na Węgry przez rząd Wołoszyna, świadczy o okrutnej tragedii, jaką przechodzi ten nieszczęsny kraj, któremu przyznano już w Wersalu prawo samostanowienia.

Po godz. 17 na Rusi nie wolno mieszkańcom opuszczać domów i zapalać światel. Języki ruski i węgierski są zabronione pod groźbą zesłania do przepełnionych obozów koncentracyjnych, gdzie ludzie umierają z głodu.

Dalszych 27 wsi ruskich, dołączając swój głos do głosu pięciu wsi, które wypowiedziały się dawniej, zdołało przesłać ostatnio poza granice petycję podpisaną przez wszystkich mieszkańców, domagającą się od świata prawa do plebiscytu.

Do Pana Prezydenta Rzeczypospolitej

Dziękczynne telegramy miast węgierskich

Warszawa, 8. 12. (PAT) Kilka miast i organizacyj społecznych na Węgrzech wystosowało do Pana Prezydenta Rzplitej telegramy, wyrażające hołd i podziękowanie za pomoc, udzieloną przez Polskę Węgrom w ich walce o odzyskanie ziem węgierskich. M. in. telegramy wysłały miasta: Miskolcz, Toka, Szikszo, Hoedmezoe-Vasarhely, Arsekuvar, Kaposvar i wiele innych.

Depesze podkreślają braterstwo, łączące narody węgierski i polski, oraz wdzięczność, z jaką naród węgierski odnosi się do Polski. Wiele telegramów i adresów hołdowniczych daje wyraz gorącemu pragnieniu osiągnięcia przez Węgry wspólnej granicy z Polską.

Nagrodę Goncourtów otrzymał Henri Troyat

Paryż, 8. 12. (PAT) Nagroda Goncourtów za rok 1938 przyznana została po pięciokrotnym głosowaniu Henri Troyat za powieść p. t. „Araignee" (Pająk). Najpoważniejszym kontrkandydatem był Francois de Roux.

Laureat liczy lat ok. 30. Jest z pochodzenia Rosjaninem. W nagrodzonej książce autor występuje jako zdecydowany realista. Wczoraj, w dniu przyznania autorowi nagrody Goncourtów, ukazała się na półkach księgarskich nowa powieść jego p. t. „Grandeur Nature".

Ostatnie wiadomości z miasta

(a) Do hotelu „Kresowego" przy ul. Żółkiewskiej l. 97, przybyła we wtorek wieczorem młoda para, która wynajęła pokój i kazała obudzić się około południa. Gdy o tej porze służący wszedł do pokoju, zauważył oboje w stanie nieprzytomnym. Zawezwany lekarz dyżurny Pogotowia stwierdził, iż oboje w zamiarze samobójczym zażyli po 45 proszków aspiryny. W stanie groźnym przewiezieni zostali do szpitala. Policja stwierdziła, iż desperatem był 21-letni robotnik M. Zakł. czyszczenia miasta, Józef K., zamieszkały na Zniesieniu a jego towarzyszką 26-let nia Eugenia F., pracownica z Podzamcza. Policja wdrożyła dochodzenia celem ustalenia przyczyny tego podwójnego zamachu samobójczego.

Około godz. 6-tej wieczorem na pl. Halickim naprzeciw sklepu Józefa Nowaka wydarzył się wypadek tramwajowy. Przez wóz linii „2" potracony został 63-letni Jan Sosnowy, posługacz publiczny (express), który doznał złamania lewej nogi i ciężkiego ogólnego potłuczenia. Pierwszej pomocy udzielił mu lekarz dyżurny Pogotowia.

Min. Świętosławski wyjeżdża do Finlandii

Warszawa, 8. 12. (PAT) Minister WR i OP prof. Świętosławski dziś wieczorem udaje się do Finlandii, celem rewizytowania ministra oświaty Finlandii, który złożył wizytę min. Świętosławskiemu w Warszawie w lutym rb.

Poseł chiński w Warszawie

Sztokholm, 8. 12. (PAT) Nowy poseł chiński w Warszawie Wang-King-Ki wyjedzie w niedzielę wieczorem do Warszawy celem objęcia placówki.

—

Z Klubu dyskusyjnego Związku Legionistów

Wczoraj odbyło się posiedzenie Klubu Dyskusyjnego Zw. Legionistów Polskich. Na temat znaczenia gospodarczego Śląska Zaolziańskiego dla Polski wygłosił obszerny referat prof. Politechniki Lwowskiej inż. Edwin Hauswald.

W doskonale ujętym referacie mówca naświetlił całokształt życia gospodarczego ziem przywróconych Polsce.

Po odczycie wywiązała się dłuższa dyskusja, w której zabierali głos przewodniczący Klubu dr Dwernicki, dyr. dr Han, Kapuściński, Waś i inni.

VI zjazd stowarzyszeń polskich inżynierów górniczych i hutniczych

Kraków, 8. 12. (PAT) Wczoraj w godzinach popołudniowych w auli Akademii Górniczej w Krakowie rozczął dwudniowe obrady VI Zjazd Stowarzyszenia Polskich Inżynierów Górniczych i Hutniczych.

Na uroczyste otwarcie zjazdu przybył Minister Przemysłu i Handlu Roman wraz z towarzyszącymi mu w podróży do Krakowa osobami, wojewoda kielecki dr Dziadosz i przedstawiciele władz miejscowych, dziekani i profesorowie Akademii Górniczej z rektorem na czele.

Po ukonstytuowaniu się władz zjazdu, obrady zagaił prezes Stow. Pol. Inż. Górn. i Hutn. a zarazem przewodniczący obrad inż. Biernacki, który następnie wygłosił ciekawy i ujmujący szeroko zagadnienie referat na temat „Stan i potrzeby polskiego przemysłu węglowego".

Drugi referat na temat „Nasze bazy surowcowo-mineralne" wygłosił prof. inż. Czarnocki. Prelekcja ta miała za zadanie zobrazować wyniki badań geologicznych ostatnich paru lat i znaczenia ich w ogólnej gospodarce narodowej.

Na tym zakończono pierwszy dzień obrad zjazdu.

Bezpośrednio po zakończeniu obrad odbył się w ramach uroczystości „Barbarki", urządzonej przez Stowarzyszenie Studentów Akademii Górniczej wspólnie z Kołem Krakowskim Stow. Pol. Inż. Górn. i Hutn. tradycyjny „pochód lisów", który sprzed gmachu Akademii Górniczej przeciągnął ulicami miasta.

Wieczorem w salach Akademii Górniczej odbył się bal, w którym wziął udział min. Roman. Podczas balu, po tradycyjnym obrzędzie „skoku przez skórę", została uroczyście nadana godność filistra honorowego korporacji „Montana" min. Romanowi, znanemu przyjacielowi młodzieży akademickiej, naczelnikowi Kossutowi i prezesowi Rady nadzorczej Hut Trzynieckich na Zaolziu inż. Komorowskiemu.

—

Zespół Młodej Polskiej Inteligencji z Wyższym Wykształceniem

Zawiadamia się członków Zespołu M. P. inteligencji z Wyż. Wykształc. Sekcji Lwowskiej O. Z. N., że biuro Sekcji mieści się przy ul. Bourlarda 5, i wszelkich informacji udziela sekretariat codziennie od godz. 12—13, lub telefonicznie Nr. 111-18. Uprasza się członków, oraz sympatyków chętnych do współpracy o jak najczęstszy kontakt z kierownictwem.

W dniach 12, 13 i 14 bm., z powodu ogólnego Zjazdu w Warszawie, sekretariat nieczynny.

—

Drugi dzień obrad ogólnopolskiego zjazdu inżynierów górniczych i hutniczych

Kraków, 9. 12. (PAT) 8 b. m. drugi dzień Ogólnopolskiego Zjazdu Stowarzyszenia Polskich Inżynierów Górniczych i Hutniczych poświęcony był obradom poszczególnych sekcyj zjazdu. I tak obradowały: Sekcja ogólna pod przewodnictwem prof. inż. Z. Sariusz-Bielskiego, na której wygłoszono 5 referatów, Sekcja górnicza pod przewodnictwem inż. L. Szefera — 6 referatów, Sekcja górnictwa pod przewodnictwem inż. J. Brzostowskiego — 4 referaty, Sekcja przeróbki pod przewodnictwem inż. M. Czaplickiego — 5 referatów i Sekcja geologii i miernictwa pod przewodnictwem inż. S. Czarnockiego — 5 referatów.

Obrady sekcyj zakończyły się około godz. 15.

Po przerwie obiadowej o godz. 17 rozpoczęły się obrady plenarne zjazdu pod przewodnictwem prezesa Stow. Pol. Inż. Górn. i Hutn. generalnego dyrektora inż. Wład. Biernackiego.

Na posiedzeniu plenarnym ujęto wyniki obrad poszczególnych sekcyj zjazdu w formę powziętych przez zjazd rezolucji.

Po zakończeniu obrad część uczestników zjazdu opuściła Kraków, część zaś zatrzymała się jeszcze w Krakowie celem wzięcia udziału w zorganizowanej na 9 b. m. wycieczce do Rożnowa dla zwiedzenia urządzeń około tamtejszej zapory wodnej.

Śledztwo w sprawie katastrofy statku „Tczew"

Gdańsk, 9. 12. (PAT). Wczoraj wieczorem rozpoczęła się przed sądem morskim rozprawa w sprawie ustalenia przyczyny katastrofy statku „Tczew". Przesłuchano kapitana, pierwszego oficera oraz kilku członków załogi statku. Koło północy przerwano postępowanie dowodowe, które ma być kontynuowane na początku przyszłego tygodnia.

Gwałtowne walki powstańców arabskich z oddziałami angielskimi

Jerozolima, 9. 12. (PAT). W dniu wczorajszym wzmogła się fala aktów terrorystycznych. Powstańcy wykolejili pociąg towarowy na linii Haifa-Beisan. Maszynista i palacz zostali ciężko ranni.

Zaatakowany został przez grupę terrorystów dworzec Gaza. Napastnicy ostrzelali także grupę robotników kolonii żydowskiej Miszmar-Hayarden. W pobliżu Dzisz Benat Jakud w Transjordanii doszło do większego starcia między powstańcami i oddziałami policji. W walce tej 1 oficer brytyjski i 6 żołnierzy zostało zabitych.

Uroczysty pogrzeb królowej Maud
Katastrofa podczas obrzędów żałobnych

Oslo, 9. 12. (PAT). W całej Norwegii zachowano dwie minuty milczenia w czasie pogrzebu królowej Maud. Moment ten nastąpił po nabożeństwie żałobnym w Katedrze. Następnie baterie, ustawione na murach starożytnego zamku Akershus, gdzie trumna królowej spoczywała w ciągu ostatnich 11 dni, dały 41 strzałów.

Trumna królowej była nakryta królewskim sztandarem, na którym spoczywał tylko jeden wieniec złożony przez króla.

Na nabożeństwie w Katedrze byli obecni: król Haakon, następca tronu Olav, księżna Marta, książę Karol, reprezentujący króla szwedzkiego, księżna Ingeborg, książę Karol Bernadotte, król i królowa Danii, książę Kentu, książę Jerzy grecki.

Wśród wieńców złożonych przy trumnie widniały wieńce od wszystkich szefów państw, od cesarza japońskiego, króla Egiptu i księcia Windsoru.

Oslo, 9. 12. (PAT). W czasie pogrzebu królowej Maud wydarzyła się katastrofa. Dach jednego z domów, obciążony nadmiernie licznymi osobami, które przyglądały się orszakowi żałobnemu, zawalił się. W wypadku tym śmierć poniosła jedna osoba, a 4 odniosło rany.

Przygotowania na przyjazd min. Edena do Nowego Jorku

Nowy Jork, 9. 12. (PAT) Niepogoda, panująca obecnie na Atlantyku, wpłynęła na opóźnienie „Aquitanii", na której pokładzie znajdują się b. minister spr. zagr. Angli Eden. Niezwłocznie po przybyciu do Nowego Jorku Eden miał wziąć udział w obiedzie, wydanym na jego cześć przez narodowy związek przemysłowców. Prezes Związku Hook starając się uniknąć odroczenia obiaru, w którym ma wziąć udział około 4 tys. osób w jednym z największych hoteli nowojorskich, czyni wszystko co jest możliwe, aby Eden mógł przybyć na czas do Nowego Jorku.

W tym celu w razie dalszego opóźnienia „Aquitanii", na spotkanie statku ma wyruszyć specjalna szybkobieżna wielka łódź motorowa, która ma przywieźć b. ministra spr. zagranicznych Angli do Nowego Jorku.

Powrót ks. Pawła

Paryż, 9. 12. (PAT). Książę Paweł jugosłowiański wyjechał wczoraj z Paryża, żegnany na dworcu przez oficera należącego do domu wojskowego prezydenta Republiki, szefa protokołu dyplomatycznego i posła jugosłowiańskiego w Paryżu.

Zabójczyni czterech mężczyzn stracona na krześle elektrycznym

Columbus (St. Ohio), 9. 12. (P. A. T.) Anna Maria Hahn została wczoraj wieczorem stracona na krześle elektrycznym za otrucie w celach rabunkowych 4-ch mężczyzn w wieku od 70 do 80 lat. Jest to w stanie Ohio pierwszy wypadek wykonania wyroku śmierci na kobiecie.

Skazana po wprowadzeniu jej do pokoju kaźni padła zemdlona i dopiero po przywróceniu jej do przytomności wyrok został wykonany.

ZE SPORTU

Pierwsze zwycięstwo Cracovii w Holandii

Haga, 9. 12. Drużyna hokejowa Cracovii, która wyjechała w poniedziałek wieczorem z Krakowa na tournee po Holandii i Belgii, przybyła po 26-godzinnej podróży do Hagi.

Pierwszy mecz rozegrała Cracovia późnym wieczorem. Przeciwnikiem polskiej drużyny był Haagsche Yjsclub Houtrust, który to klub został zasilony dwoma Kanadyjczykami. Cracovia odniosła duży sukces, bijąc Holendrów 1:0, przy czym decydująca bramka padła w pierwszej fazie gry. Zawody zgromadziły przeszło 3.000 widzów. Obecny był również poseł polski w Hadze minister Babiński z całym personelem poselstwa oraz wycieczka 40 rybaków polskich, znajdująca się na wodach holenderskich.

Cracovia wykazała przede wszystkim dużą wytrzymałość. Była ona bezwzględnie lepszą od swego przeciwnika i na zwycięstwo w zupełności zasłużyła. Polacy wytrzymali doskonale szybkie tempo gry, mimo,

że mecz odbywał się w krytej hali. Z polskich zawodników wyróżnić należy przede wszystkim Maciejkę, który grał bezbłednie. W pierwszym ataku, który grał dwa razy więcej, niż drugi, świetnie grał Wołkowski. Marchewczyk wykazał również doskonałą formę, strzelając dużo i celnie i kryjąc dobrze przeciwników. Kowalski, jak zwykle, bardzo pracowity, spełniał swoje zadanie w stu procentach. Obrona spisała się bardzo dobrze. Drugi atak spełnił również w zupełności swoje zadanie. Wyróżnił się Muszyński.

Podczas pierwszej pauzy odwiedził drużynę krakowską w szatni minister Babiński z córką i członkami poselstwa. Po skończonym meczu attache poselstwa polskiego zaprosił Cracovię na lampkę wina.

W piątek Polacy walczą w Antwerpii, a w niedzielę w Brukselli.

Gra drużyny polskiej wywarła doskonałe wrażenie i Cracovia została z miejsca zaproszona na przyszły sezon ponownie do Hagi.

Z sali koncertowej

Toti Dal Monte — Luigi Montesanto
Artyści opery „La Scala" w Medjolanie

Świetna para śpiewacza — primadonna najlepszej opery świata Dal Monte i pierwszy baryton „La Scali" Montesanto, nie zapełniła, o dziwo, sali Polskiego Tow. Muzycznego.

Dla świadczeń sympatycznych artystów brak superlatywów, którymi należałoby określić podziw dla ich niezrównanej kultury wokalnej. Pominąwszy szlachetność materiału głosowego, pominąwszy fenomenalną technikę wokalną i owo przepiękne i arcykunsztowne „bel canto", czar ich świadczeń śpiewaczych potęguje niezwykła subtelność i finezja interpretacji, oraz wytworna swoboda i lekkość w pokonywaniu najtrudniejszych problemów wokalnych. Każda fraza, każdy ton, każdy niemal dźwięk wystudiowany i przemyślany pieczołowicie — podany w sposób możliwie najdoskonalszy, nie zdradza niczym całego ogromu poprzedzającej pracy. Tylko naprawdę wielcy artyści osiągnąć mogą tak wysoki stopień doskonałości.

Toti Dal Monte, sopranistka o rozległej skali głosu o dźwiękowo przepięknej średnicy — posiada w „mezza voce" niezrównany czar, słodycz i wdzięk. Jest to rasowa śpiewaczka operowa o dużym temperamencie artystycznym i fenomenalnej kulturze wokalnej.

Luigi Montesanto, barytonista o pięknym, aksamitnie i ciepło brzmiącym głosie, opanowuje w sposób wspaniały sztukę najczystszego włoskiego „bel canta". Głos niezbyt duży, jednak mistrzowsko wyszkolony, a pod względem techniki wokalnej nie znający trudności. Artysta najwyższej miary. Interpretator o olbrzymich wprost możliwościach ekspresji dramatycznej i dynamicznej. Tak śpiewany, mimo widocznej niedyspozycji, monolog Geranola z Giordana „Andrzej Chenier" czy też monolog Jaga z Verdiowskiego „Otella" to skończone arcydzieła wielkiej sztuki wokalnej.

Niezrównanymi arcydziełami sztuki odtwórczej oraz najidealniejszego zespolenia dwóch indywidualności artystycznych były oba duety z oper Mozarta i Donizettiego, których finezja wykonania wprost fascynowała, oraz stanowiła bodajże granicę najwyższej doskonałości.

J. WEŁESZCZUK

Dom noclegowy dla chłopców

Stow. Absolwentów Studium Pracy Społecznej we Lwowie postanowiło otworzyć Ognisko dla bezdomnych chłopców (dom noclegowy) w wieku od 10 do 20 lat we Lwowie przy ulicy św. Teresy 8.

Brak tego rodzaju placówki na terenie miasta Lwowa daje się odczuwać od szeregu lat, przez co znaczna liczba młodzieży pozbawiona nie tylko środków do życia, ale nawet dachu nad głową, z konieczności pomnaża z każdym rokiem liczbę przestępców, która wedle Rocznika statystycznego, wynosi w okręgu Apelacji Lwowskiej przeszło 3.000, zapełniając więzienia i szpitale, stając się tym samym ciężarem dla społeczeństwa.

Chłopcy przed przyjęciem będą poddani dezynfekcji i kąpieli, oraz otrzymają bezpłatnie kolację i śniadanie.

Członkowie Stow. Absolwentów S. P. S. prowadzić będą bezinteresownie pracę wychowawczą w Ognisku, które zostaje otwarte w ramach Miej. Obyw. Kom. Pomocy Zimowej Bezrob. we Lwowie.

Uroczystość poświęcenia odbędzie się w sobotę, 10 bm. o 18-tej w domu przy ulicy św. Teresy 8.

NIE CZEKAJ WEZWANIA
ZŁÓŻ DATEK NA POMOC ZIMOWĄ!

WIADOMOŚCI SPORTOWE

Tygodniowy dodatek „Dziennika Polskiego"

Wysokie zwycięstwo Polski nad Szwajcarią 14:2

Warszawa, 9. 12. W czwartek odbył się w Warszawie w przepełnionym do ostatniego miejsca gmachu cyrku międzypaństwowy mecz bokserski pomiędzy reprezentacjami Polski i Szwajcarii. Zwyciężyła Polska w wysokim stosunku 14:2. Jedyne zwycięstwo dla Szwajcarów odniósł Suter, bijąc na punkty Klimeckiego. Wszystkie inne walki kończyły się zdecydowanymi zwycięstwami Polaków, jak o tym świadczą dwa nokauty i techniczny nokaut.

Przed zawodami odbyły się zwykłe przy międzypaństwowych rozgrywkach ceremonie, jak powitanie i prezentacja drużyn, odegranie hymnów państwowych i podniesienie sztandarów narodowych obu państw. Po tych wstępnych uroczystościach rozpoczęły się walki.

ROTHOLC NOKAUTUJE WIGETA

W wadze muszej Rotholc znokautował w pierwszej rundzie Szwajcara Wigeta. Początkowo Wiget ładnie kontruje, ale po kilku ciosach pada na ziemię do dwóch, wstaje ale następny cios zmusza go do chwytania się liny. Wreszcie dalszy cios zwala go na deski i zostaje wyliczony. Polska prowadzi 2:0.

SOBKOWIAK WYPUNKTOWAŁ MEYERA

W wadze koguciej Sobkowiak wygrał na punkty z Meyerem. — W pierwszej rundzie Sobkowiak miał nieznaczną przewagę nad przeciwnikiem. Szwajcar twardy i wytrzymały kilkakrotnie usiłuje przejąć inicjatywę, ale ciosy jego są na ogół niecelne. W drugiej rundzie Sobkowiak gwałtownie atakuje, a ciosy jego trafiają często i mocno. Ostatnie starcie było bardziej wyrównane. Polak był już nieco wyczerpany, chociaż pod koniec spotkania zdobywa się na nowy ostry atak zakończony ładną serią. Polska prowadzi 4:0.

CZORTEK BIJE WYSOKO ZURFLUEHA

W wadze piórkowej Czortek odniósł wysokie zwycięstwo na punkty nad Szwajcarem Zurfluehem. Pierwsze dwie rundy toczą się w szalonym tempie. Czortek przypuszcza szereg gwałtownych ataków, które wykazują jego bezapelacyjną przewagę nad przeciwnikiem. Szwajcar trzyma się jednak dobrze, przyjmuje nawet wymianę ciosów, które jednak kończą się zawsze na korzyść Czortka. Pod koniec drugiej rundy Polak doznaje lekkiej kontuzji prawej ręki, ale mimo to atakuje dalej i walkę rozstrzyga wysoko dla siebie. W ogólnej punktacji Polska prowadzi 6:0.

ZWYCIĘSTWO WOŹNIAKIEWICZA NAD GRIEBEM

W wadze lekkiej Woźniakiewicz pokonał zdecydowanie na punkty Szwajcara Grieba. Polak atakuje od początku do końca, tak, że Szwajcar jest zupełnie bezradny wobec spadającego na niego gradu ciosów. Pod koniec spotkania Szwajcar jest zupełnie wyczerpany i słania się na nogach.

KOLCZYŃSKI NOKAUTUJE JUENI

W wadze półśredniej Kolczyński wygrywa z Juenim przez techniczny k. o. W drugiej rundzie Polak miał miażdżącą przewagę nad przeciwnikiem. Już w pierwszej rundzie jeden z ciosów Kolczyńskiego zwala Szwajcara na deski do ośmiu. Jueni wstaje, ale jest wyraźnie zamroczony i z trudem dotrwał do końca rundy. W drugim starciu Szwajcar broni się coraz słabiej przed gwałtownymi atakami Polaka i sędzia p. Ritzi (Szwajcaria) przerywa nierówną walkę. Stan meczu 10:0 dla Polski.

PISARSKI WYGRYWA Z SCHEREREM

W wadze średniej Pisarski wygrywa na punkty z Schererem. Walka miała przebieg dramatyczny. Pierwsze starcie wykazało pewną przewagę Pisarskiego. W drugiej rundzie Polak nadziewa się nagle na silny cios Szwajcara i pada na deski, podnosi się z trudem, ale dość prędko przychodzi do siebie, a w trzeciej rundzie panuje już zupełnie nad sytuacją. Zwycięstwo Pisarskiego odniesione było jednak bardzo nieznaczną różnicą punktów. Część publiczności protestowała nawet, uważając, że remis byłby bardziej właściwym miernikiem sił. Stan meczu 12:0 dla Polski.

SUTER ODNIÓSŁ JEDYNE ZWYCIĘSTWO DLA SZWAJCARII

W wadze półciężkiej Suter odniósł jedyne zwycięstwo dla Szwajcarii, bijąc na punkty Klimeckiego. Walka stała na dość słabym poziomie. Po wyrównanej walce w pierwszej rundzie, druga wykazuje już wyższość Szwajcara. Przewaga Sutera utrzymuje się również i w trzecim starciu. Publiczność z całą kurtuazją oklaskiwała Szwajcara.

SCHLUHNEGER ZNOKAUTOWANY PRZEZ PIŁATA

W wadze ciężkiej, Piłat znokautował w drugiej rundzie Schluhnegera. Polak miał dużą przewagę i gong ratuje Szwajcara przed wyliczeniem w pierwszej rundzie. W drugiej rundzie nowa seria ciosów Polaka zwala Szwajcara na deski. Schuhneger staje, ale po nowej serii ciosów opiera się bezwładnie o liny i zostaje wyliczony. Ogólna punktacja 14:2 dla Polski.

Sędziowali w ringu na zmianę, Szwajcar Ritzi i Polak Słabicki, a na punkty kierownik drużyny szwajcarskiej p. Clement, Niemiec Saenger i przewodniczący wydziału spraw sędziowskich.

OPINIE I WYWIADY O MECZU

Kierownik drużyny szwajcarskiej, p. Clement uważa zwycięstwo polskie za zasłużone, nie mniej wynik cyfrowy uważa za zbyt wysoki. W wadze średniej wygrał jego zdaniem Szwajcar Scherer i ogólny wynik powinien brzmieć 12:4 dla Polski. P. Clement jest nieco rozczarowany swoją drużyną, a zwłaszcza ciężką wagą. Z Polaków najbardziej podobali mu się Kolczyński i Czortek.

Przewodniczący Wydziału Spraw Sędziowskich Polskiego Związku Bokserskiego p. Bielewicz jest zadowolony z całej drużyny polskiej. U Szwajcarów najbardziej podobał mu się przeciwnik Woźniakiewicza Grieb i Suter.

Sekundant i trener polskiej drużyny Stamm wyróżnia z polskiej drużyny Czortka, Rotholca, Kolczyńskiego i Piłata. Klimecki był za mało agresywny. Sobkowiak niewątpliwie poprawił się. Pisarski — zdaniem p. Stamma — nie przegrał swej walki z Schererem.

———

NIE ZAPOMINAJ O TYCH, KTORYM ZABRAKŁO PRACY I CHLEBA
ZŁÓŻ OFIARĘ NA POMOC ZIMOWĄ

MGR ALEKSANDER DYGNAS 7

PRZEMILCZANIE I PRZEINACZANIE

(Z powodu broszury dr Mykoły Andrusiaka pt. „Zwidky wziałasia szlachta na naszych zemlach?" — Lwów 1938)

(Ciąg dalszy.)

Skoro poruszyliśmy już ten temat, to warto by się zastanowić nad ogólną liczbą i pochodzeniem szlachty małopolskiej.

Dziś w Małopolsce Wschodniej liczymy przeszło 800 rodów szlacheckich. W tę liczbę wchodzi 176 rodów wołoskich, pieczętujących się herbami Sas i Przestrzał[6]), oraz 217 rodów, które na przestrzeni od XIV do XVI wieku przybyły tu z Małopolski, Wielkopolski czy Mazowsza[7]) i conajmniej 30 rodów niemieckich, czeskich czy węgierskich. W ten sposób z całą pewnością stwierdzić możemy, że conajmniej większość szlachty, zamieszkującej Małopolskę Wschodnią, nie jest pochodzenia ukraińskiego. Nie wiemy już dziś ile jeszcze rodów pochodzenia wołoskiego pieczętuje się innym herbem, niż Sas i Przestrzał (kilka takich rodów wyżej wymieniłem) nie wiemy ile jest rodów polskich autochtonicznych, zamieszkujących tu przed rokiem 981, (czy przypadkiem potomkami tych cytowanych wyżej Wacławów, Dobiesławów i Żyrosławów nie będą członkowie rodów pieczętujących się herbem Korczak?), nie wiemy wreszcie ile rodów polskich napłynęło tu w wiekach XVII i XVIII. Do tych wszystkich niewiadomych dodać musimy jeszcze jedną: nie wiemy ile rodów przybyło tu w wiekach XIV, XV, czy nawet XVI i zatraciło tradycje i dokumenty, stwierdzające ich pochodzenie. Przy układaniu bowiem powyższych zestawień uwzględniałem tylko te rody, co do których miałem całkowitą pewność, że są pochodzenia polskiego. Rody o polskich herbach i używające polskich imion chrzestnych, o ile nie mogłem odszukać ich gniazda rodowego pomijałem. Gdyby te wszystkie, niestety nieokreślone, dane udało się dziś zebrać, to niewątpliwie bojarów ze świecą szukaćbyśmy musieli. Sądzę, że bez żadnej przesady można stwierdzić, że conajmniej 80 proc. szlachty małopolskiej nie jest pochodzenia ruskiego i z narodowością ukraińską nic wspólnego nie ma.

Na zakończenie kilka słów o udziale szlachty w narodowym życiu ukraińskim. Trzy dziedziny tego życia narodowego widzi dr Andrusiak: w XVII — XVIII wieku kozaczyzna i cerkiew a wreszcie od połowy XIX wieku „galicyjsko-ukraińskie życie narodowe".

W każdej z tych dziedzin autor wymienia kilka nazwisk szlachciców, którzy na danym polu zasłużyli się dla narodu ukraińskiego. Niestety ani ilość, ani jakość tych nazwisk nie przekonuje nas. Wśród Kozaków autor wymienia np. księcia Dymitra Bajdę Wiśniowieckiego, o którym przecież ogólnie wiadomo, że pochodził z litewskiego rodu panującego Gedyminowiczów, a więc po pierwsze z pochodzenia był Litwinem, a po drugie nic wspólnego ze szlachtą zagrodową nie miał. Również z litewskiego rodu pochodził Ostafi Daszkiewicz, Polakiem, a nie Rusinem był Krzysztof Kosiński. Jedynie Mazepa i Niemirycze to rody czysto ukraińskie, ale też wywodzą się oni z właściwej Ukrainy Zadnieprzańskiej, gdzie szlachta ukraińska istniała i nikt tego nie zaprzecza. Duże natomiast zastrzeżenia budzi powoływanie się na jednego z mazepińskich dostojników Wasyla Dunin-Borkowskiego. Wasyl Dunin-Borkowski, mimo swego ruskiego imienia, jest przedstawicielem jednego z najstarszych i ongiś najpotężniejszych rodów magnaterii polskiej, pamiętających jeszcze czasy Krzywoustego. Jerzy Bazyli Dunin-Borkowski był jedynym synem Kaspra, pułkownika wojsk polskich, który za zasługi w wojnie smoleńskiej otrzymał od Władysława IV majętność w województwie czernichowskim, gdzie założył wieś Borkówkę. W czasie powstania Chmielnickiego Kasper Borkowski został zamordowany, ten sam los spotkał jego żonę i córkę. Ocalał tylko Jerzy Wasyl, który wychowywał się wśród Kozaków, przyjął religię prawosławną, wstąpił do wojska kozackiego i dosłużył się w nim bardzo wysokich godności, a nawet był kandydatem do buławy hetmańskiej. Krótko mówiąc skozaczony Polak. Szkoda, że autor nie wymienia jeszcze do kompletu Samuela Zborowskiego, Herburtów, Sieniawskich i innych przedstawicieli polskiej magnaterii, którzy w obozach kozackich szukali bądź to wrażeń i przygód, bądź też w okresach pokoju w kraju nabywali na wiecznie burzliwej siczy doświadczenia wojennego.

(Dok. nast.)

[6]) W. Pulnarowicz: „Rycerstwo polskie Podkarpacia", Przemyśl 1937 — str. 75—76. Wyrostek op. cit.

[7]) A. Jabłonowski: „Polska w XVI wieku". Ruś Czerwona — źródła dziejowe t. XVIII. cz. II. str. 292—349.

Dokument, który można traktować z ufnością

Znaczenie deklaracji francusko-niemieckiej dla problemu rekonstrukcji europejskiej

Berlin, 8. 12. (PAT) Prasa niemiecka z ożywieniem omawia deklarację francusko-niemiecką, podpisaną wczoraj w Paryżu. „Deusche Dipl. Polit. Korrespondenz" pisze m. in., że deklaracja stwierdza w uroczysty sposób rezygnację wzajemnych pretensyj terytorialnych, wobec czego w każdym razie usunięto ciężką troskę dla pozostałego świata, która to troska mogła również dotyczyć jego przyszłości.

Paryż, 8. 12. (PAT) Deklaracja francusko-niemiecka i rozmowy paryskie między min. Ribbentropem a francuskimi mężami stanu wywołują w Paryżu zadowolenie, niepozbawione ostrożności w ocenie ewentualnych konsekwencyj spotkania paryskiego.

Podpisanie deklaracji francusko-niemieckiej traktowane jest niemal powszechnie raczej jako akt, kładący kres dotychczasowej walce, niż jako akt rozpoczynający bliższą współpracę francusko-niemiecką.

Cała prasa podkreśla poza tym ogólny charakter rozmów min. Bonneta z von Ribbentropem, które to rozmowy były tylko wymianą poglądów. Jeśli chodzi o prasę, to uprzejma rezerwa nadal jest nutą dominującą.

„Le Temps" w artykule wstępnym oświadcza, iż obie strony zachowują całkowitą dyskrecję co do tych rozmów, lecz wiadomym jest z góry, iż miały one charakter bardzo ogólny i nie miały doprowadzić do żadnej konkretnej konkluzji. Przede wszystkim chodziło o jasne sprecyzowanie stanowiska obu rządów. Zastrzeżenia, poczynione w deklaracji francusko-niemieckiej na temat stosunków obu rządów z trzecimi państwami dowodzą dostatecznie, że oś Berlin—Rzym zostaje utrzymana całkowicie. o ile chodzi o Berlin, tak jak porozumienie francusko-brytyjskie zachowuje całe swe znaczenie dla Francji.

„Temps" zaznacza dalej, iż przedmiotem rozmów była także kwestia hiszpańska oraz gospodarcza.

„Petit Parisien" wskazuje, że w toku rozmów paryskich jednym z ważniejszych tematów była sprawa hiszpańska. Niemcy, które interesują się sytuacją hiszpańską, przede wszystkim z punktu widzenia ekonomicznego, pragnęłyby ustania wojny domowej, aczkolwiek w dalszym ciągu pragną zwycięstwa gen. Franco. Francja ze swej strony pragnęłaby jak najszybszego zakończenia ewakuacji ochotników cudzoziemskich i sądzi, że Niemcy mogłyby wywrzeć w tym kierunku wpływ na Rzym.

„Matin" wskazuje, że wymiana poglądów co do zagadnień ekonomicznych i finansowych pozwoliła na zarysowanie pewnych perspektyw, które mogłyby się zrealizować w niedalekiej przyszłości.

„Republique" pisze, że deklaracja i rozmowy francusko-niemieckie nie przynoszą rozwiązania żadnego problemu, który stawiany jest na porządku dziennym przez sprawę rekonstrukcji europejskiej, ale stwarzają one odprężenie między Francją a Niemcami, które sprzyjać będzie omówieniu tych zagadnień. Nie ma więc powodu do traktowania tego dokumentu z nieufnością.

W sposób negatywny omawiają deklarację i rozmowy wtorkowe komunistyczna „Humanite", socjalistyczny „Populaire", organ federalnej konfederacji pracy „Le Peuple" i dwa dzienniki prawicowe „Ordre" i „Epoque".

Sto bomb spadło na Alicante

Alicante, 8. 12. (PAT) Samoloty powstańcze dokonały nalotu na Alicante, zrzucając ok. 100 bomb. Szkody są znaczne. W czasie bombardowania uszkodzony został brytyjski statek handlowy „Lake Geneve".

Pierwszy lotniskowiec niemiecki marynarki wojennej

Berlin, 8. 12. (PAT.) 8 b. m. nastąpi w Kilonii spuszczenie na wodę pierwszego lotniskowca niemieckiej marynarki wojennej.

Regent jugosłowiański incognito w Paryżu

Paryż, 8. 12. (PAT) Min. Bonnet odwiedził przed południem w jugosłowiańskim poselstwie bawiącego incognito w Paryżu regenta Jugosławii księcia Pawła. Prezydent Lebrun oraz pani Lebrun przyjmowali następnie księcia Pawła śniadaniem w Pałacu Elizejskim.

Pirow u Chamberlaina

Londyn, 8. 12. (PAT) Minister obrony Unii południowo-afrykańskiej Pirow został przyjęty przez premiera Chamberlaina.

Antyfrancuskie manifestacje włoskich studentów

Rzym, 8. 12. (PAT) W całych Włoszech odbywały się manifestacje studentów na znak protestu przeciwko zamieszkom antywłoskim w Tunisie i na Korsyce. W Turynie ok. 3 tys. studentów udało się przed francuski konsulat, gdzie wznosili protestacyjne okrzyki.

Entuzjazm w parlamencie włoskim

Rzym, 8. 12. (PAT) Parlament włoski uchwalił przez aklamację projekt reformy rady narodowej korporacyj. Następnie wśród entuzjazmu izby złożone zostały prezydium 2 sprawozdania: o projekcie ustawy wprowadzającym izbę faszystowską i korporacyj i o projekcie ustawy dotyczącej ochrony rasy.

Niemcy a południowy wschód Europy

Zależność gospodarcza od Niemiec nie może być zależnością polityczną

Bukareszt, 8. 12. (PAT) B. minister prof. Madgearu wygłosił przed licznym audytorium odczyt p. t. „Niemcy a południowy wschód Europy". W odczycie swym autor mówił o wpływach gospodarczych Niemiec na państwa, położone na południowym wschodzie od Rzeszy. Mówiąc o zamiarach Niemiec, dążących do zapewnienia sobie surowców, mówca zgadza się z tezą, że Niemcy są najlepszym rynkiem zbytu dla państw Europy południowo-wschodniej, jednak stosunek ten nie powinien doprowadzić do wyłącznej zależności tych państw od Niemiec, ponieważ mógłby on pociągnąć za sobą również zależność polityczną. Dla uniknięcia tej niewygodnej sytuacji, autor wysuwa tezę ścisłej współpracy wszystkich państw zainteresowanych oraz znalezienie dodatkowych rynków zbytu we Francji i Anglii, co wymaga jednak poparcia tych państw.

O jaką większość oprze się rząd Daladiera

Zjednoczony front parlamentarny francuskiej socjal-komunistycznej opozycji

Paryż, 8. 12. (PAT) W czwartek zbierają się obie Izby parlamentu. Pierwsza rozgrywka odbędzie się z okazji debaty nad polityką ogólną rządu (zgłoszono 92 interpelacje) i bezpośrednio potem przy kwestii ustalania programu prac Izb. Prawica domagać się będzie postawienia na pierszym miejscu sprawy zmiany ordynacji wyborczej, lewica natomiast — przystąpienia najpierw do debaty nad budżetem i związania z nią rozprawy nad ostatnimi dekretami finansowo-gospodarczymi.

Rząd staje przed parlamentem z następującym programem: 1) najszybsze przeprowadzenie budżetu, 2) ewentualne złagodzenie niektórych dekretów min. Reynaud, a przede wszystkim złagodzenie przepisów podatkowych, obciążających zarobki pracownicze i utrzymanie w pewnym zakresie 5-dniowego tygodnia pracy, 3) rząd nie wydaje się być skłonnym wiązać kwestię zaufania ze sprawą procedury parlamentarnej.

Granice nowej większości, na której oprze się rząd Daladiera, zarysują się dopiero w wyniku debaty. Uwarunkowane one będą przede wszystkim od sposobu wystąpienia rządu na forum parlamentarnym oraz od tego, jaki odcinek polityki rządowej zostanie najmocniej zaatakowany przez opozycję. W każdym razie wiadomo jest z góry, że rząd Daladier może liczyć na poparcie grup umiarkowanych, oraz że musi się liczyć ze zjednoczonym frontem opozycji socjal-komunistycznej.

Prezydent Hacha o nowej sytuacji Czechosłowacji

Praga, 8. 12. (PAT) Podczas wczorajszego przyjęcia korpusu dyplomatycznego prezydent Hacha oświadczył m. in., iż w wyniku ostatnich wydarzeń Czecho - Słowacja utraciła 44.596 km kwadr., w tym 4.704 gmin i 4,922.440 mieszkańców. Pozostało w granicach państwa 98.920 km kwadr., na których zamieszkuje w 11.002 gminach około 10 milionów ludności.

Tymczasowa gościnność Szwajcarii dla uchodźców żydowskich z Niemiec

Bern, 8. 12. (PAT) Prezydent konfederacji szwajcarskiej Bauman przedstawił na Radzie narodowej stanowisko Szwajcarii wobec kwestii uchodźców. Oświadczył on m. in., że obecnie w Szwajcarii przebywa 10 do 12 tys. uchodźców Żydów. Niedawne wydarzenia w Niemczech wzmogły jeszcze ruch imigracyjny. W tych warunkach Szwajcaria winna utrzymać w mocy wydane w tej sprawie zarządzenia. Żydzi posiadający w Szwajcarii krewnych będą mogli przybyć do Szwajcarii pod warunkiem, że po krótkim pobycie udadzą się do innych krajów.

Prezydent Bauman odpowiedział też na interpelację deputowanego socjalistycznego w Genewie dziennika „Journal des Nations" oświadczając, iż zostało ustalone, że dziennik ten zależny był finansowo od zagranicy.

Gdy zrewoltowani uczniowie dokonują zamachów terrorystycznych

Bukareszt, 8. 12. (PAT) Cała prasa rumuńska podkreśla na tle ostatnich wydarzeń wewnętrznych oraz aresztowań w Czerniowcach uczniów, którzy popełnili zamach na prezesa miejscowego sądu wojskowego usiłowania rządu zapewnienia porządku w kraju oraz zdecydowana akcja przeciwko terrorystom.

Stwierdzić należy, iż społeczeństwo rumuńskie, którego tradycje narodowe nie znają terroru ani gwałtownych środków w walkach ideowych, przyjęło z zadowoleniem postanowienia rządu, mające na celu bezwzględne zapewnienie spokoju w kraju.

Aresztowanie redaktora „Ruskaja Prawda"

Budapeszt, 8. 12. (PAT) Aresztowano z polecenia rządu Wołoszyna w miejscowości Leknyfalva Tomasza Csekana, b. redaktora pisma Brodija „Ruskaja Prawda", uwożąc go w nieznanym kierunku.

9 grudnia	**Piątek** Leokadii. Jutro: NPM. Loret.

GODZINY PRZYJĘĆ W REDAKCJI „DZIENNIKA POLSKIEGO". W redakcji „Dziennika Polskiego" przyjmuje się codziennie — z wyjątkiem niedziel i świat rzym. kat. — WYŁĄCZNIE od godz. 12—13. W innych godzinach BEZWZGLĘDNIE żadnych spraw Redakcja nie załatwia.

Za artykuły nie zamówione Redakcja nie płaci wierszowego.

Rękopisów nadesłanych Redakcja nie zwraca.

OBÓZ ZJEDNOCZENIA NARODOWEGO: Prezydium Okręgu Lwowskiego we Lwowie mieści się w lokalu przy ul. Bourlarda 5, II p.

Prezydium Okręgu przyjmuje w poniedziałki, środy i piątki w godzinach od 10—12-tej przed poł. Tel. Prezydium nr. 110-45, tel. Sekretariatu nr. 111-24.

OBWÓD LWÓW-PÓŁNOC, do którego należą dzielnice: II, III, VII, VIII i IX, mieści się w lokalu przy ul. Leona Sapiehy 4, I p.

Biura czynne codziennie od godziny 9—13-tej i od 17—19-tej z wyjątkiem soboty popołudnia, oraz niedziel i świąt, tel. nr. 110-09.

Zgłoszenia osobiste lub listowne na członków przyjmuje się codziennie od godz. 9—12-tej i od 17—19.

OBWÓD LWÓW-POŁUDNIE, do którego należą dzielnice: I, IV, V i VI, mieści się w lokalu przy ul. Chorążczyzny 22, I p.

Biura czynne codziennie od 9—13 i 17—20, z wyjątkiem soboty popołudniu, oraz niedziel i świąt. — Tel. 296-81.

Zgłoszenia osobiste lub listowne na członków przyjmuje sie codziennie od godz. 9—13 i od 17—19.

ZJEDNOCZENIE POLSKICH ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH: Lokal organizacji i świetlica mieści się przy ul. Neumana (daw. Cłowa) l. 2. Godziny urzędowania codziennie od 17-tej do 20-tej, w niedzielę od 10-tej do 13-tej.

TEATR WIELKI:

Piątek, 9. XII. o 7.30 „Intryga i miłość".
Sobota, 10. XII. o 7.30 „Halka".
Niedziela 11. XII. o 12 w poł. Koncert symfoniczny, o 3.30 „Intryga i miłość", 7.30 „Zakochana królowa".

TEATR ROZMAITOŚCI:

Nieczynny.

Program uroczystości pogrzebu ks. Arcybiskupa Teodorowicza

W sobotę 10-go grudnia od samego rana, do wyniesienia trumny z katedry, ulice okalające katedrę będą zamknięte dla ruchu publicznego i zaciągnięty kordon policyjny, oraz miejskiej straży pożarnej, będzie przepuszczał uczestników uroczystości, poza dostojnikami świeckimi i duchowieństwem — tylko za kartami wstępu. O godzinie 7-ej będzie odprawiona przy zwłokach cicha celebra J. E. X. B-pa Buczki, sufragana lwowskiego obrz. greckiego, w asyście swego kleru. Na tę Mszę św. będą dopuszczone Zgromadzenia zakonne Lwowa, które zaopatrzą się w odpowiednią kartę wstępu w kancelarii Kurii Metropolitalnej (Ormiańska 13, II. p.) tylko do piątku w południe. Z powodu szczupłego miejsca, liczba kart jest ograniczona.

O godzinie 8-mej odprawiona zostanie uroczysta śpiewana Msza św. żałobna w obrządku ormiańskim przez Najprzew. X. infulata Kajetanowicza, wikariusza kapitularnego, w asyście ormiańskiego kleru. Na Mszy św. będą obecni tylko sami diecezjanie oraz młodzież diecezjalnych zakładów wychowawczych.

O godzinie 9-tej odprawi uroczystą pontyfikalną Mszę św. żałobną X. kardynał Hlond, prymas Polski, w asyście kleryków lwowskiego seminarium duchownego obrz. łać. Śpiewy liturgiczne podczas tej Mszy św. wykonane będą przez chór tegoż seminarium duchownego. Obecni na tej Mszy św. będą — prócz dostojników duchownych i świeckich oraz kleru — wyłącznie tylko reprezentanci instytucji i społeczeństwa, podobnie jak dnia poprzedniego podczas przenoszenia zwłok.

Zaproszenia, służące za kartę wstępu na obie te uroczystości są do odebrania w ograniczonej liczbie w kancelarii Kurii Metropolitalnej (Ormiańska 13, II. p.) do godziny 12-tej w południe w piątek.

Po Mszy św. pontyfikalnej J. Em. ks. kardynała-prymasa, zostanie wygłoszona w katedrze mowa żałobna, która będzie transmitowana przez radio — jak cały przebieg uroczystości — na miasto i kraj. Po mowie żałobnej zostaną odśpiewane nad trumną modły pogrzebowe w trzech obrządkach: greckim, ormiańskim i łacińskim, po czym około godziny 11-tej rozwinie się pochód pogrzebowy.

Dalsze szczegóły przyniosą następne komunikaty

KINOTEATRY:

ADRIA: Skłamałam i Pani Minister tańczy.
APOLLO: Florian.
ATLANTIC: Zew Północy.
BAŁTYK: Jezebel.
CASINO: Zapomniana melodia.
CHIMERA: Przebrzmiała melodia.
EMPIRE: Student z Oxfordu.
EUROPA: Cztery córki.
GLORIA: Huragan i Romantyczny milioner.
GRAŻYNA: Fortancerki.
KOPERNIK: Podejrzenie.
MARYSIEŃKA: Perły koronne.
METRO: Gdy kwitną bzy.
MIRAŻ: Rakietą na Marsa.
MUZA: Listy z pola bitwy i Więzy miłości.
PALACE: Strachy.
PAX: Dunia, córka pocztmistrza.
RAJ: Paweł i Gaweł.
RIALTO: Skrzydła nad Honolulu.
ROXY: Przedziwne kłamstwo Niny Petrowny.
STYLOWY: Ósma żona Sinobrodego i rewia z Faliszewskim i Wolińskim.
SWIATOWID: Piętro wyżej.
ŚWIT: Buziaczek i Borneo.
TON: Księżniczka cygańska i Cień Szanghaju.
UCIECHA: Pepe le Moco i rewia

FOTOPLASTIKON — plac Mariacki 5, „Filipiny" (Wyspa Manila).

TEATR

— „INTRYGA I MIŁOŚĆ" daną będzie dzisiaj w piątek w Teatrze W. o 7.30 w obsadzie premj.: K. Ankwicz-Szyjkowska, T. Suchecka, J. Machalski, L. Madaliński, Wł. Staszewski, A. Szymański, M. Węgrzyn, oraz pp.: E. Kwiatkiewiczowa, H. Billing, J. Staszewski i W. Nieprzewski. Reżyseria M. Szpakiewicza. Dekoracje projektu M. Różańskiego. — Następne przedstawienie „Intrygi i miłości" w niedzielę, 11 bm. o 3.30 popoł.

— ŚWIĘTEM MUZYKI POLSKIEJ będzie niezawodnie przedstawienie opery „Halki" St. Moniuszki. To arcydzieło polskiej literatury operowej, odnoszące ostatnio kolosalne sukcesy na największych scenach operowych, otrzymało tym razem rekordową wprost obsadę. Czerwińska-Orłowska, Czepielówna, Dolnicki, Kaczmar, Wejsis, oto nazwiska, które dają rękojmię niebywałego poziomu świadczeń artystycznych. Przy pulpicie dyrygenckim zasiądzie wielki znawca muzyki moniuszkowskiej, as polskiej sztuki kapelmistrzowskiej Bronisław Wolfstal. Nad całością czuwa pieczołowicie Adam Didur, który nie szczędzi kosztów ani usiłowań, aby przedstawieniu temu nadać piętno prawdziwego przeżycia artystycznego. Spodziewać się należy, że przedstawienie „Halki" znajdzie należyte zrozumienie u całego społeczeństwa. Przepiękne, pełne uroku tańce góralskie odtworzy powiększony balet opery lwowskiej pod kierown. Władysława Morawskiego. — Przedstawienie to odbędzie się jutro w sobotę 10 bm. w Teatrze W.

— KONCERT SYMFONICZNY W TEATRZE W. W niedzielę, 11 bm. o 12 w południe odbędzie się w Teatrze W. koncert symfoniczny pod dyrekcją znanego i cenionego dyrygenta Br. Wolfstala. Jako solista wystąpi doskonały skrzypek J. Dworakowski. W programie utwory: F. Mendelsohna, P. Rytla, H. Klechniewskiej, B. Charbiera, M. Brucha i R. Wagnera. — Ceny miejsc najniższe, tj. od 20 gr. do 2 zł.

— „PAN LAMBERTHIER". Już w przyszłym tygodniu wystawiona zostanie w Teatrze Rozm. świetna sztuka francuska L. Verneuila pt. „Pan Lamberthier" w przekładzie K. Bukowskiego. Sztuka ta ukaże się w reżyserii Edw. Żyteckiego, który również w tym przedstawieniu wystąpi gościnnie w roli Gastona. W roli Żermeny ujrzymy K. Ankwicz-Szyjkowską.

— NAJBLIŻSZĄ PREMIERĄ TEATRU W. będzie świetna komedia amerykańska pióra G. Montgomery'ego pt. „Dzień bez kłamstwa" w reżyserii St. Daczyńskiego z udziałem B. Samborskiego. Ponadto w rolach głównych wystąpią pp.: H. Chaniecka, N. Karasińska, G. Oranowska, M. Węgrzyn, J. Staszewski, T. Surowa. Nowa oprawa dekoracyjna proj. M. Różańskiego.

— „BETLEJEM POLSKIE" w TEATRZE ROZM. W okresie świąt Bożego Narodzenia zostanie wystawione w Teatrze Rozm. „Betlejem Polskie" L. Rydla.

RADIO

— TRZY I PÓŁ MILIONA ZORGANIZOWANYCH OBYWATELI. Radiofonia polska stale posuwa się naprzód w swoim rozwoju i dziś pokrywa już cały kraj potężną siecią bez mała miliona odbiorników. — Radio jest najpotężniejszym narzędziem podniesienia kultury, nie znającym przeszkód i granic, docierającym wszędzie tam na odległe krańce Rzeczypospolitej, gdzie jest zainstalowany choćby najskromniejszy odbiornik. I oto powstał Społeczny Komitet Radiofonizacji Kraju (początkowo jako Komitet Propagandy Radia), skupiając w swych szeregach około 20 największych i najżywotniejszych organizacyj w Polsce, zarówno społecznych jak i zawodowych, oraz szereg organizacyj regionalnych.

— „RADIOFONIZUJEMY POLSKĘ". Dziś o 17.40 prezes Zarządu Gł. Społ. Komitetu Radiofonizacji Kraju poseł Edwin Wagner wygłosi przez radio pogadankę „Radiofonizujemy Polskę". Prelegent poruszy najważniejsze zagadnienia w zakresie tak ważnego dla kraju rozpowszechnienia radia.

— „RAJ I PERI". Dziś o 21 nadaje Rozgł. Lwowska na fali ogólnopolskiej znany utwór Schumanna, oratorium „Raj i Peri". Myślą przewodnią oratorium Schumanna jest problem zbawienia i wyzwolenia, ten sam, który później spotykamy u Wagnera w „Parsifalu lub „Tannhäuserze". Dzieło to wykonają chóry i orkiestra Pol. Tow. Muzycznego pod dyr. A. Sołtysa, soliści — śpiewacy i żeński kwartet solowy.

LW. TOW. NAUKOWE

— POSIEDZENIE NAUKOWE WYDZ. FILOLOGICZNEGO odbędzie się w poniedziałek, 12 bm. o 17.30 w Zakładzie Filologii Polskiej UJK. (Kościuszki 9, I. p.) z porządkiem dziennym: Prof. dr Jan Janów: Synonima sławeno-rosskaja z XVII w., 2) Doc. dr Kazimierz Majewski: Importy rzymskie na ziemiach Polski (z przeźroczami, w Zakładzie Archeologii Klasycznej, Marszałkowska 1, II. p.).

Gdzie stanie pomnik Słowackiego?

Przed Teatrem Wielkim, a następnie przed Uniwersytetem przy ul. Marszałkowskiej odbyła się wizja lokalna dla wybrania miejsca pod pomnik Słowackiego. Przed teatrem i uniwersytetem ustawiono kilkunastometrowe makiety, wyobrażające zarysy pomnika. W komisji uczestniczyli pp. wojewoda Białyk, wiceprezyd. miasta Irzyk, nacz. III Wydz. Zarz. Miejskiego inż. Serafin, dyr. Zan, członkowie Rady Artystycznej Z. M. i komitetu budowy pomnika. Decyzji żadnej nie powzięto. W najbliższy poniedziałek odbędzie się wizja lokalna w innych jeszcze miejscach, na które z polecenia komisji przeniesione będą makiety pomnika.

Podziękowanie dowódcy 5 p. p. Legionów

Na ręce prez. dr Ostrowskiego nadeszło następujące pismo: „Opuszczając piękne mury bohaterskiego grodu Lwowa, pragnę wyrazić Panu Prezydentowi serdeczne podziękowanie za te piękne i niezapomniane chwile, jakie przeżyliśmy my 5 pułk piechoty Legionów Józefa Piłsudskiego we Lwowie, z okazji uroczystości XX rocznicy Obrony Lwowa.

Węzły krwi, którymi jesteśmy związani z miastem Lwowem, zostały w pamiętnych dniach 19, 20 i 21 listopada odnowione i po wieczne czasy utrwalone.

Proszę przyjąć serdeczne pozdrowienia odemnie, Korpusu oficerskiego podoficerskiego i legionistów 5 pp. legionów J. Piłsudskiego dla Pana, Panie Prezydencie i dla miasta Lwowa".

Wilno, 24 listopada 1938 r.

Białkowski, pułk dypl.

ODCZYTY I WYSTAWY

— DZIŚ W KASYNIE I KOLE LITER. ART. o 19.30 odczyt dra Mieczysława Gębarowicza: „Sztuka Jana Matejki wczoraj i dziś". Bilety od 40 gr. do 1 zł. 15 gr. w przedsprzedaży u G. Seyfartha, Akademicka 6, wieczorem od godz. 18-tej przy kasie.

— INSTYTUT WYŻSZEJ KULTURY RELIGIJNEJ zawiadamia, że w cyklu wykładów dyskusyjnych wygłosi doc. dr Stanisław Klimek 2 wykłady z zagadnień rasizmu: „Czynnik biologiczny w zjawiskach społecznych" i „Współczesna antropologia wobec rasizmu". Wykłady odbędą się w sali Collegium Maximum Uniwersytetu J. K 14 i 16 bm. o godz. 19-tej.

— Z WIECZORÓW „PAMIĘTNIKA LITERACKIEGO". Tow. Literackie im. A Mickiewicza we Lwowie zawiadamia, że odwołany z powodu śmierci śp. prof. Bruchnalskiego Wieczór dyskusyjny „Pamiętnika Literackiego" odbędzie się we wtorek, 13 bm. o 17.30 w Pracowni Naukowej Ossolineum. W programie odczyt ks. prałata prof dr Klawka: Zasady przekładu psalmów.

— WYSTAWA SZTUKI. W najbliższą niedzielę otwiera Towarzystwo Przyjaciół Sztuk Pięknych w salach przy pl. Mariackim 9/I. (tel. 262-64) przepiękną grudniową wystawę sztuki, obfitującą w najnowsze dzieła malarskie i graficzne, w której bierze udział 40 najwybitniejszych plastyków lwowskich i krakowskich. Ze względu na poziom eksponatów i różnorodność tematów, wystawa ta niezawodnie wzbudzi duże zainteresowanie u miłośników sztuki naszego miasta. — Wystawa otwarta codziennie od 10—15tej.

ZEBRANIA

— KOŁO NAZARETANEK zaprasza koleżanki na zebranie miesięczne w niedzielę, 11 bm. o 11-tej przy ul. U. Lubelskiej 9. W programie odczyt kol. A.L. Czerny.

RÓŻNE

— ZARZĄD KOŁA LW. ZW. OFICERÓW REZERWY wzywa członków do gremialnego udziału w pogrzebie śp. JE. Ks. Arcyb. J. Teodorowicza. Zbiórka Koła Z O. R. przed lokalem Związku, Chorążczyzny 7 punktualnie o 9.30 w sobotę.

— W OGNISKU PODOFIC., Kurkowa 12 odbędzie się staraniem Rodziny Wojsk. 10 bm. o 18-tej Wieczór muzykalno-wokalny w wykonaniu znanych sił artystycznych Wstęp 1 zł. Dochód na cele opieki społecznej R. W

— ZARZĄD STOW. CHRZEŚC.-NAR. NAUCZ. Szkół Powsz. wzywa członków do wzięcia licznego udziału w pogrzebie nieodżałowanej pamięci Przyjaciela Naucz. pols. Ks. Arcyb. dr J. Teodorowicza.

— MIESZCZAŃSKIE TOW. STRZELECKIE złożyło zamiast wieńca na trumnę śp. ks. Arcyb. Teodorowicza na Zakład Naukowy im. Torosiewicza kwotę 50 zł.

— STRAŻ MOGIŁ POLSKICH BOHATERÓW podaje do wiadomości, że czysty dochód ze zbiórki do puszek i sprzedaży świec, kwiatów itp. w dnie zaduszne br. wynosi zł. 4.045.66. Wszystkim, którzy poparli akcję i przyczynili się do uzyskania powyższej kwoty na cele cmentarza Obrońców Lwowa, — składa się serdeczne Bóg zapłać.

— LW. OBWÓD MIEJSKI LOPP. składa serdeczne podziękowanie WP. Jurenzównie Stefanii, urzędniczce Ubezpieczalni Społ. w Lwowie za złożenie kwoty zł. 25.— na cele LOPP.

— W WIELKIM KONCERCIE NA „RODZINĘ SIEROCĄ". jaki odbędzie się 14-go bm. w Teatrze Wielkim, obiecali łaskawy współudział najwybitniejsi artyści Lwowa. Panie: Didur-Załuska, Ankwicz-Szyjkowska, Kołpikówna. Panowie: Igo Sym, Węgrzyn, Leski, Strzahleski, Papliński, Wajda, Vogelfänger, Surowa, młodziutkie tancerki siostry Hornung i chór „Zbycha", a jako konferancier niezrównany Węgrzyn jun. — Przedsprzedaż biletów w sklepie p. Hawranka, pl. Mariacki 10. Ceny teatralne.

— DYŻURY NOCNE W APTEKACH od 4 do 10 grudnia:

Błądzińskiego, Łyczakowska 57. — Brettlera i J. Pinelesa, Rynek 18. — Dorżawetza, pl. Teodora 3. — Ettingera, pl Gołuchowskich 14. — Haya, ul. Kołłątaja 12. — Kaziewskiego, Leona Sapiehy 15. — Kurkiewicza, Unii Brzeskiej 4. — Lauera, ul. Jagiellońska 12. — Łazowskiego, 29 Listopada 75 — Marguliesa, ul. Żółkiewska 82. — Markowicza, Zyblikiewicza 50. — Mikolascha, ul. Kopernika 1. — Nussbauma, ul. Krakowska 26. — Pilewskiego, ul. Akademicka 28. — Poratyńskiego, pl. Bernardyński 1. — Reissowej, Zamarstynów, ul. Lwowska 43. — Scheinbacha, ul. Gródecka 30. — Somersteina, ul. Janowska 2. — Sussmana, ul. Kurkowa 5. — Teneckiego, Zielona 33. Wójtowicza, Leona Sapiehy 77. — Zarzyckiego, ul. Żółkiewska 71. — Zygmuntowicza ul. Gródecka 84

Gospodarz, zasypany przez włamywaczy gradem strzałów, ujął jednego ze sprawców

(a) Wczorajszej nocy wieś Przemysłów, w powiecie sokalskim, była terenem rozgłośnego zajścia, które całą niemal ludność tej miejscowości wywiodło w ciągu nocy z zagród. Trzech nieznanych sprawców usiłowało włamać się do komory Jana Wojtowicza za pomocą podkopu z zewnątrz, podejrzany jednak ruch włamywaczy obudził właściciela komory, który wraz z swym krewniakiem Emilem wyszedł z zagrody. W tym momencie włamywacze obu wymienionych obsypali gradem strzałów rewolwerowych i rzucili się następnie do ucieczki. Strzały chybiły. Gęsta strzelanina obudziła ze snu zarówno sąsiadów, jak niemniej sprowadziła stróżów nocnych, na których czele Wojtowicz energicznie począł ścigać uchodzących złodziei. W pościgu gospodarze ujęli jednego ze sprawców, 24-letniego Stanisława Butryna, znanego w okolicy złodzieja, zamieszkałego w Górze ad Bełz. Dwaj inni złodzieje umykali szybko i pogubili czapki oraz porzucili ucięty karabin i duży nóż. Wdrożone przez policję dochodzenia ustaliły nazwiska dwu innych sprawców, którymi byli: Jakub Mojsak i Wasyl Porochniuk, obaj z Góry koło Bełza.

Nocny napad na kawiarnię „Gong" i jej zdemolowanie

(a) Wczorajszej nocy pięciu osobników po wyważeniu drzwi wchodowych wpadło do lokalu kawiarni „Gong" przy ul. Szajnochy i na bliżej nieznanym tle awanturnicy ci przystąpili do demolowania lokalu. Gdy tej ich niszczycielskiej robocie przeciwstawił się płatniczy Bernard Marokus, jeden ze sprawców zadał mu nożem ciętą ranę w głowę a drugi pobił go krzesłem. Rozgłośna scena w nocnym lokalu sprowadziła posterunkowego, który przytrzymał dwu sprawców, trzej inni zbiegli. Doprowadzeni zostali do komisariatu P. P.: Rudolf Majblum, liczący 41 lat, kinooperator i Ludwik Budulak, liczący 44 lat, kotlarz (ul. Stebelińskich 29). Obaj zostali aresztowani. Nazwiska trzech innych awanturników znane są już policji, która wdrożyła dochodzenia celem wyjaśnienia zajścia.

Szopenfeldziarze grasują po sklepach

(a) Do sklepu firmy „Trust" przy ul. Gen. Tokarzewskiego l. 85 przybyło w dniu wczorajszym wieczorem dwu osobników, którzy zażądali pokazania krawatów. Gdy jeden z gości wybierał krawat, towarzysz jego skradł 8 krawatów i ukrył je pod płaszczem. Ruch szopenfeldziarza zauważyła sprzedawczyni a na jej krzyk nadbiegł kierownik sklepu, Ignacy Rozenthal i przytrzymał sprawcę. Doprowadzonym do komisariatu został Jan Modło, liczący 23 lat, pomocnik cukierniczy (ul. Grochowska 49). Jego towarzysz zbiegł w chwili zamieszania. — Do sklepu Miny Moszkowicz przy ul. Jagiellońskiej l. 12 przybył wczoraj jakiś osobnik a korzystając z tego, iż pomocnica sklepowa zajętą była innym gościem, skradł z lady torebkę, zawierającą 240 zł. oraz rozmaite drobiazgi wartości kilkudziesięciu złotych.

Pożar w hucie szkła

(a) W dniu wczorajszym o 3-ciej nad ranem wybuchł pożar w hucie szkła N. Halbesberga przy ul. Żółkiewskiej l. 106 u wylotu ul. Kapielnej. Pożar powstał w budynku, zw. kleparnią, gdzie wyrabiano formy, skutkiem wadliwej budowy komina, do którego wpuszczone były belki sufitowe. Robotnicy huty oraz straż pożarna w krótkim czasie doprowadzili do umiejscowienia pożaru.

ORYGINALNY POWÓD STRAJKU

(a) W pracowni krawieckiej Aleksandra Wernera przy ul. Legionów 41, zastrajkowało wczoraj czterech czeladników. Powodem strajku było usunięcie przez właściciela pracowni zajętego w niej chłopca, który w nieprzyzwoity sposób zachowywał się wobec żony Wernera.

JASTRZĄB W GOŁĘBNIKU

(a) Zgłosił się wczoraj w komisariacie policyjnym Włodzimierz Pomirko, technik budowlany, z doniesieniem, iż gdy wczoraj późnym wieczorem przebywał w lokalu rozrywkowym „Gołębnik", nieznany sprawca skradł mu z kieszeni portfel z zawartością 110 zł.

ZŁODZIEJSKI ATAK NA ARTYSTKĘ RUSKIEGO TEATRU

(a) Gdy w dniu wczorajszym niejaka Ludmiła Serdiukówna, artystka ruskiego teatru im. Kotlarewskiego, wchodziła do hotelu „Narodna Hostynnycia", z torebki, którą miała w ręku, nieznany sprawca skradł portmonetkę, zawierającą 120 zł. i dolar amerykański.

Przyjechali do NOWEGO „HOTELU EUROPEJSKIEGO"

Ks. Sapieha Aleksander, wł. dóbr — Zapałów. Dr Karwowski Władysław, sekr. Prez. Rady Min. — Warszawa. Weymar-Łomankiewiczowa, artystka opery — Warszawa. Hr. Starzeński Adam, wł. dóbr — Kościelec. Stuart William, przedstw. spraw koloniz. — Montreal. Czernecki Józef, kier. szkoły — Warszawa. Niemczewski Władysław, inż. — Warszawa. Dr Jerich Józef, adwokat — Warszawa. Rzewuska Maria, żona inż. — Borysław. Jackiewicz Helena, pryw. — Łuck. Dr Postolko Zygmunt, adwokat — Łuck. Hr. Krasicki Antoni, wł. dóbr — Lesko. Rabinowicz Adela, pryw. — Łódź. Kowalski Józef, dyr. dóbr — Zaleszczyki Małe. Schmidt Elizabeth, pryw. — Wiedeń. Kowerski Stanisław, wł. dóbr — Zamość. Wasylewicz Zygmunt, inż. — Kamień ad Nisko. Maryańska Irena, wł. dóbr — Ryków. Świstun Włodzimierz, wł. dóbr Magdalówka. Didkowski Stanisław, inż. — Siemianowice. Luft Eliasz, dyr. browaru — Czerniowce. Różycki Karol, dyr. dóbr — Czartoria. Smólska Stefania, wł. dóbr — maj. Dolsk. Dr Klahr Phöbus, lekarz — Borszczów. Wodzicka Maria, ziemianka — Lubień Wielki. Ankerstein Feliks, major — Warszawa. Romanowska Jadwiga, wł. dóbr — maj. Olchoń. Schneeweis Nina, żona dyr. banku — Rzeszów. Teodorowicz Janina, wł. dóbr — Tuchów. Niedwicki Konstanty, inż. — Zaleszczyki. Schiller Luis, kupiec — Budapeszt. Rappaport Wilhelm, przemysł. — Warszawa. Jagoszewski Bolesław, kpt. — Orany k. Wilna. Mularczyk Stanisław, urzędn. — Warszawa. Malinowska Marta, urzędn. — Warszawa. Dziurzyński Kazimierz, urzędn. BGK. — Warszawa. Szultowicz Janina, pryw. — Zamość.

PIĄTEK 9 GRUDNIA

Godz. 6.57 „Śliczna Gwiazdo miasta Lwowa". — 7.00 Dziennik poranny. — 7.15 Płyty. — 8.00 Audycja dla szkół. — 8.10 Lw. „Godzina gospodyni": Pogadanka N. Kulczyńskiej, Porady, Wiadomości, Muzyka lekka z płyt. — 11.00 Audycja dla szkół. — 11.25 Płyty. — 11.57 Sygnał czasu i hejnał. — 12.03 Audycja południowa. — 14.00 Lw. „Gazetka informacyjna" w jęz. ukraińskim. — Red. M. Kowalewski. — 14.10 Lw. Pieśni ukraińskie — O. Suszko. — 14.30 Lw. „Z pamiętnika cyklisty" — B. Prusa. — 14.45 Lw. Wiad. gosp. — 14.50 Giełda lwowska. — 14.55 Lw. Program na jutro. — 15.00 Audycja dla młodzieży. — 15.20 Poradnik sportowy. — 15.30 Muzyka obiadowa. — 16.00 Dziennik popołudniowy i Wiad. gosp. — 16.20 Lw. Rozmowa z chorymi ks. M. Rękasa. — 16.35 Jan Brahms — Trio z Pozn. — 17.05 „Atak i obrona w państwie komórek" — F. Morecka-Bardowa — 17.15 Recit. fort. O. Martusiewicz. — 17.45 Lw. Wiad. bieżące z miasta i prowincji. — 17.50 Lw. „Znaczenie polityczne i gosp. samorządu" — mgr. L. Domoń. — 18.00 „Drukarnia" — słuchow. J. Brzozy. — 18.30 „Tragedia Sokratesa". Wieczór III: „Kriton". — 19.30 Koncert rozrywkowy. — 20.35 Dziennik wieczorny, Wiad. meteor., Wiad. sport., Nasz program na jutro. — 21.00 Lw. Schumann: Raj i Peri — oratorium, z sali PTM. Chóry i Orkiestra P. T. M. i Konserw. Muz. pod dyr. A. Sołtysa — I. Cywińska, Fr. Denis-Słoniewska, St. Stebelski, R. Prokopowicz. — 22.55 Lw. Audycja informacyjna. — 23.00 Dziennik wieczorny, Komun. meteor.

AUDYCJE ZAGRANICZNE

17.00 Rzym. Rec. fort. Waltera Giesekinga.
19.35 Ryga. Koncert symf.
20.10 Deutschlandsender. Recit. wiolonez. Gaspara Cassado.
20.15 Sztutgart. „Borys Godunow" — Mussorgskiego.
20.40 Deutschlandsender. Koncert symf.
21.05 Bruksela flam. „Jaś i Małgosia" — Humperdincka.
21.45 Lyon. Festiwal Saint-Saensa.
24.00 Radio Paris. Koncert nocny
24.00 Rzym. Koncert symf.

SOBOTA, 10 GRUDNIA

Godz. 6.57 Lw. „Śliczna Gwiazdo miasta Lwowa". — 7.00 Dziennik poranny. — 7.15 Płyty. — 8.00 Audycja dla szkół. — 8.10 Lw. Muzyka rozrywkowa z płyt. — 8.50 Lw. Wiadomości poranne. — 11.00 Audycja dla szkół. — 11.15 Płyty. — 11.57 Sygnał czasu i hejnał. — 12.03 Audycja południowa. 14.00 Lw. Muzyka obiadowa w wyk. Ork. salonowej K. Kordika. — 14.35 Lw „70 lat lwowskiej „Gwiazdy — M. Dzięgdzielewicz. — 14.45 Lw. Wiad. gospod. — 14.50 Giełda lwowska. — 14.55 Lw. Program na jutro. — 15.00 Teatr Wyobraźni dla dzieci. — 15.30 Muzyka obiadowa. — 16.00 Dziennik popołudniowy, Wiad. gosp. — 16.20 „Kronika literacka" — W. Wohnut. — 16.35 „Sylwetki kompozytorów polskich" — M. Świerzyński. — Orkiestra, Chóry, Soliści. — 17.35 „Tajemnica zegarka" — W. Frenkiel. — 17.45 Płyty. — 18.00 Lw. Wiad. bieżące z miasta i prowincji. — 18.05 Lw. Aktualna pogadanka sport. — 18.15 Lw. Rozmowa ze słuchaczami dyr. J. Petry'ego. 18.30 Audycja dla Polaków za granicą. — 19.15 „Irwing Berlin i jego piosenki" — reportaż płytowy. — 20.00 Lw. Marsze, walce i polki w wyk. orkiestry lw. Koła mandolin. „Hejnał" pod dyr. A. Eplera — 20.35 Dziennik wiecz., Wiad. meteor., Wiad. sport., Nasz program na jutro. — 21.00 „Przy sobocie — po robocie" — koncert rozrywkowy. — W przerwie: Lw. Audycja informacyjna, Dziennik wieczorny, Komunikat meteorologiczny.

AUDYCJE ZAGRANICZNE

18.30 Lyon. „Życie Chopina" — słuchowisko muz.
20.10 Saarbruecken. „Ptasznik z Tyrolu" — Zellera.
20.10 Deutschlandsender. Program rozrywkowy.
20.45 Paris PTT. Koncert duetu Wiener-Doucet.
21.30 Bordeaux. „Cyrulik sewilski" — Rossiniego.
21.00 Mediolan. „La Gioconda" — Ponchiellego.
21.00 Bruksela flam. „Wiktoria i jej huzar" — Abrahama.

Kwilący podarek p. Dawida

(a) Wielkie zdziwienie pokryło postać Dawida Biegeleisena, szlifierza, gdy wczoraj wieczorem ze sklepu powrócił do swego mieszkania przy ul Rzeźnickiej 1B. Gdy znalazł się przed drzwiami mieszkania, z cichego zazwyczaj pokoju doszedł go płacz dziecka. I rzeczywiście na łóżku swym znalazł dwuletnią dziewczynkę, która po porzuceniu przez matkę, stała się podarkiem pana Dawida.

KRONIKA MAŁOPOLSKI

Z Kołomyi

Zjazd Kół Gospodyń Wiejskich.

Przed kilkoma dniami odbył się w Kołomyi walny zjazd Kół Gospodyń Wiejskich z terenu powiatu. Po Mszy św. odprawionej w kościele farnym ok. 200 członkiń K. G. W. przedefilowało przed pomnikiem Marszałka Piłsudskiego, u stóp którego delegacja złożyła wieniec. Następnie w salach „Sokoła" rozpoczął się sejmik.

W zjeździe udział wzięli przedstawiciele władz ze starostą powiatowym na czele, przewodnicząca Zarządu Głównego we Lwowie p. Garapichowa, inspektorka Izby Rolniczej we Lwowie p. Wierzbicka, instr. Wojew. p. Śniegocka, prezeska — K. G. W. pow. kołomyjskiego p. Kamieńska, instr. pow. p. Kuziemska, prezes O. T. R. p. Horodyński, prezes pow. Związku Szlachty Zagrodowej kpt. Jasiński, inż. Burnat i wiele gości z Kołomyi i powiatu. Zjazd zagaiła p. Garapichowa, poczym poszczególne kierowniczki Kół składały krótkie sprawozdania z prac w swoich kołach. Na zakończenie nastąpiły wolne wnioski m. in. uchwalono przeprowadzić w kołach 2-dniowe kursy higieny i zdrowia, które to prowadzić będzie lekarz powiatowy. W godz. popołudniowych członkinie zjazdu rozjechały się.

———

Z Tarnopola

Trzydniowe ćwiczenia OPL i OPG

Przed kilkoma dniami Tarnopol przeżywał niezwykłe emocje. Na kilka dni naprzód ukazały się afisze w bramach domów mieszkalnych i budynków instytucyj, pouczające dokładnie mieszkańców o ich obowiązkach z chwilą ogłoszenia pogotowia otniczego, a następnie alarm. Specjalne ogłoszenia w obwódkach czerwonych zapowiedziały pogotowie na wymienione dni. Na ulicach miasta ukazali się listonosze, kolejarze, policja, starsza młodzież gimnazjalna — wszyscy z maskami przeciwgazowymi, a wiele osób obojga płci z tajemniczymi opaskami na ramionach. Trzydniowe ćwiczenia z zakresu obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej w Tarnopolu wykazały pełną sprawność powołanych do tego organów i służb, a ludności miasta dały przeżyć w miniaturze grozę przyszłej wojny. (A. P.).

Z Rudek

Poświęcenie szkoły

Onegdaj odbyło się poświęcenie budynku szkoły powszechnej na osadzie „Zmysłów", gminy Koniuszki Siemianowskie, pow. Rudki. Szkoła ta została ufundowana, dzięki inicjatywie p. starosty Sarneckiego przez Zarząd gminny w Koniuszkach Siem., zaś siłę nauczycielską opłaca T. S. L. Uroczystość rozpoczęła się nabożeństwem w kościele rzym.-katol. w Koniuszkach Siem., które odprawił ks. M. Sienko, miejscowy proboszcz, po czym wszyscy uczestnicy udali się podwodami do niedalekiej osady Zmysłów, gdzie odbyło się poświęcenie budynku szkolnego przez ks. Sienkę.

Przybyłych gości z Rudek na czele z p. starostą Sarneckim powitała nauczycielka nowoutworzonej szkoły p. H. Chabałowska, oraz miejscowy osadnik St. Opałka. Wstęgę przeciął p. starosta Sarnecki i jako włodarz powiatu przemówił do młodzieży i osadników. Imieniem T. S. L. przemówił dr Flis z Rudek, oraz inspektor szkolny p. Longin Pyż. Po zakończeniu aktu poświęcenia ks. Maciej Sienko przemówił okolicznościowo. W uroczystości wzięli udział oprócz wykazanych na wstępie: inż. Meus, właśc. dóbr z Koniuszek Siem., Józef Goldwasser, właśc. z Czernichowa (który bezinteresownie dla potrzeb szkoły udzielił morg ogrodu), senator p. Maciej Bundzylak, z Koniuszek Siem., kmdt. powiatowy P. P. z Rudek podkomisarz Kalkus, prezes Okręgowego Towarzystwa Rolniczego p. Antoni Pasicki, oraz okoliczne nauczycielstwo i miejscowe społeczeństwo polskie, zwłaszcza osadnicy. Po oficjalnej uroczystości obdarzona dziatwa szkolna cukierkami popisywała się deklamacjami i tańcami, wręczając przy tym p. staroście kwiaty.

———

Z Przemyśla

Poświęcenie kaplicy na Zasaniu

Dnia 4 bm. odbyło się uroczyste poświęcenie i otwarcie nowej kaplicy na Zasaniu, przy kościele paraf. XX. Salezjanów, oraz oddanie jej na usługi społeczeństwa. Aktu poświęcenia dokonał z upoważnienia J. E. Ks. Biskupa Ordynariusza, proboszcz miejscowej parafii ks. A. Śródka. Uruchomienie kaplicy, to ważny krok naprzód w duszpasterstwie parafialnym. (H. N.).

Redaktor naczelny i kierownik działu politycznego — St. Starzewski; redaktor działu kobiecego — M. Orzechowska; kierownik działu sprawozdawczego — J. Bajorek; redaktor kroniki policynej — A. Medyński; kierownik Kroniki Małopolski — B. Pawlik; redaktor działu sportowego — M. Kobiak; telefony własne — Kl. Hrabyk.

ADRES REDAKCJI i ADMINISTRACJI „DZIENNIKA POLSKIEGO": Lwów, ul. Zimorowicza 15. Telefony: sekretariat i sprawozdawcy 114-98, 262-42. — Administracja 274-44. — KANTOR OGŁOSZEŃ i PRENUMERAT ul. ZIMOROWICZA 15, telefon 240-42. Konto P. K. O. 506.250

Wydawca: Małopolskie Wydawnictwo we Lwowie, Sp. o. o. Drukarnia Spółki Wydawniczej „Słowa Polskiego". Lwów. ul. Zimorowicza 15.